

SPRÁVA O ČINNOSTI SHA ZA ROK 2013

PLEMENNÁ KNIHA

Hlavným predmetom činnosti a cieľom SHA je kvalitná Plemenná kniha, ktorá poskytuje chovateľovi nepreberné množstvo informácií potrebných ku skvalitňovaniu chovateľskej práce. SHA je od marca 1996 oficiálne MPRV SR poverená vedením Plemennej knihy holsteinského dobytká.

K 31.12.2013 bolo v Registri chovov PK – 427 členov, celkový počet zapísaných zvierat k tomuto termínu je 1 714 427. Z toho žijúcich zvierat zapísaných v PK je 157 638 (plus 65 068 živých býkov do 2 rokov).

Celkove bolo v roku 2013 zaregistrovaných do PK 57 býkov, čo je o 47 menej ako rok predtým. Z toho počtu je 36 býkov do inseminácie, čo je o 31 menej ako v roku 2012. Do inseminácie nebol v roku 2013 zaradený žiaden živý býk z domácej produkcie. (zo zahraničia 7 býkov do inseminácie)

Obidve inseminačné spoločnosti zaregistrovali 14 genomicky preverených býkov (o 12 menej ako v roku 2012).

Základnými výbermi prešlo celkove 21 býkov do prirodzenej plemenitby, čo je oproti predchádzajúcemu roku je pokles o 16 býkov. Zo zahraničia boli do prirodzenej plemenitby dovezení 4 býci: traja z Českej republiky a jeden z Maďarska.

Počet vydaných potvrdení na jalovice za rok 2013 je 3103 čo je o 2147 viac ako za rok 2012. Všetky jalovice boli exportované do zahraničia: do Ruska, Poľska, Holandska, Belgicka, Rumunska, Uzbekistanu a Turecka .Do PK boli zaregistrovaní dvaja chovatelia.

Celkový počet vydaných POP v Plemennej knihe je nasledovný:

Registrácia holsteinských býkov do plemennej knihy SHA podľa rokov:

Využitie býka	2011	2012	2013
býci do prirodzenej plemenitby	35	32	17
býci z dovozu do prir. plemenitby	2	5	4
živí býci z domácej produkcie do ins.	0	0	0
živí býci z dovozu do inseminácie	7	1	7
nepreverení býci z importu-testanti	12	5	0
preverení býci z importu	42	35	15
genomickí býci	11	26	14
Spolu	109	104	57

Za obdobie rokov 2000 – 2012 bolo celkove zaregistrovaných 1 311 býkov.

Do prirodzenej plemenitby bolo za toto obdobie zaregistrovaných 508 býkov.

V jednotlivých oddieloch PK je spolu registrovaných 54 623 žijúcich kráv:

Oddiel PK	Počet kráv ks	Úžitkovosť v kg
HA	38 378	8837
HB	7 656	8330
HC	4 440	8079
HD	4 149	7868

Chovateľ má možnosť čerpať informácie z PK na webovej stránke SHA, kde sú aktuálne doplňované.

Počet novozapísaných zvierat do PK v roku 2013 bol 63 167 kusov.

LINEÁRNE HODNOTENIE A MATING PROGRAM

Hlavnou prioritou SHA v oblasti hodnotenia exteriéru zostáva naďalej kontinuálne hodnotenie, výpočet a poskytovanie plemenných hodnôt exteriéru chovateľom 2 x ročne v mesiacoch apríl a november.

SHA vykonáva lineárne hodnotenie od septembra 1995. K 31.12.2013 bolo celkove ohodnotených 123 312 kusov zvierat, čo predstavuje už celkom slušnú databázu údajov.

V apríli a novembri sme umiestnili na web SHA nové plemenné hodnoty exteriéru takmer 780 holsteinských býkov aj s grafickým znázornením PH, ktorí majú v populácii aktívne dcéry.

Aktualizovali sme všetky rebríčky býkov, navyše sme pridali topky 500 holsteinských býkov podľa PH typu, vemena, končatín, stavby a mliečnej pevnosti. Novinkou na webe SHA sú monitory individuálneho a skupinového odchovu holsteinských jalovíc s grafickým znázornením z Pensylvánskej univerzity. Na základe inštrukcií v úvode monitoru si tak chovatelia môžu po vyplnení dát z vlastných chovov reálne porovnať vývin svojich zvierat s odporúčanými hodnotami pre holsteinské plemeno. (hmotnosť v kg, výška na kohútiku a krížoch, resp. šírka v krížoch v cm. Naše prvé skúsenosti len potvrdzujú, že na Slovensku máme v odchove jalovíc obrovské rezervy.

Na webových stránkach WHFF (Svetová holsteinsko-frízská federácia) a EHRC (Európska holsteinská a redholsteinská konfederácia) sa po prvýkrát v histórii objavila slovenská krava – šampiónka 3. chovateľského dňa v Kočíne (foto + kompletne údaje o exteriéri, úžitkovosti a plemenných hodnotách).

SHA pokračovala aj v roku 2013 v praktickom výkone lineárneho hodnotenia, tvorbe príparovacích plánov a hodnotení telesnej kondície plemenníc. Do 31. decembra 2013 Ing. Dénes ohodnotil 5916 ks kráv a 21 ks býkov do prirodzenej plemenitby.

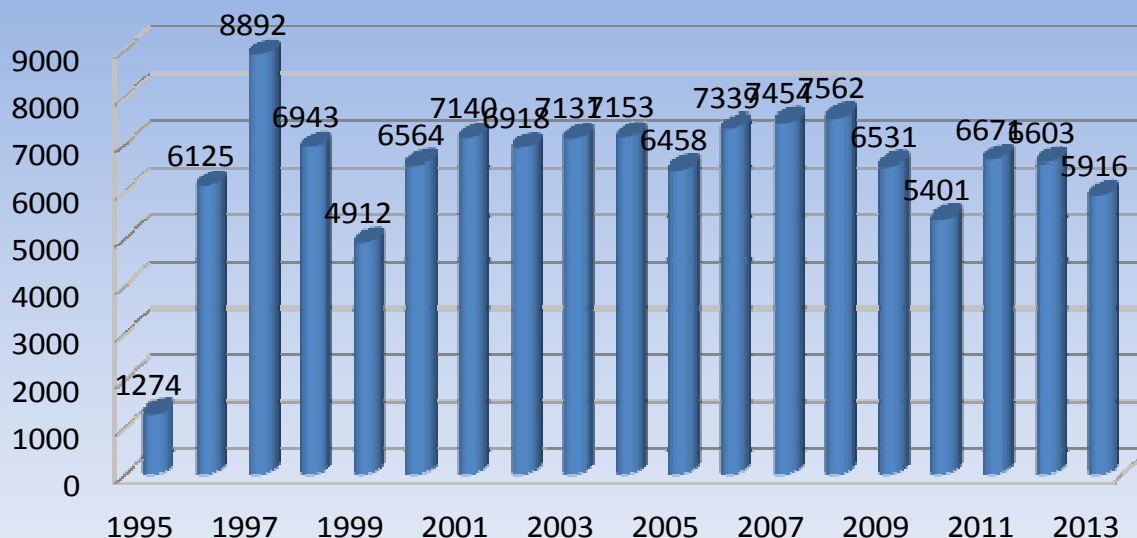
Pomocou mating programu SHA bolo pripravených viac ako 71 000 ks kráv a jalovíc. Zvýšil sa záujem aj o tzv. simulované príparenie s cieľom minimalizovať nárast % príbuzenskej plemenitby u potomstva, o ktoré požiadalo 52 poľnohospodárskych podnikov.

Ohodnotené kravy v databáze SHA podľa jednotlivých rokov:

1995 – 1 274, 1996 – 6 125, 1997 – 8 892, 1998 – 6 943, 1999 – 4 912, 2000 – 6 564, 2001 – 7 140, 2002 – 6 918, 2003 – 7 131, 2004 – 7 153, 2005 – 6 458, 2006 – 7 339, 2007 – 7 454, 2008 – 7 562, 2009 – 6 531, 2010 – 5 726, 2011 – 6 671, 2012 – 6 603, 2013 – 5 916

SPOLU: 123 312 ks

Počty lineárne ohodnotených kráv podľa rokov

CHOVATEĽSKÉ AKCIE, VÝSTAVY

Agrokomplex

V auguste sme sa zúčastnili medzinárodnej výstavy Agrokomplex 2013, ktorá bola jubilejným 40. ročníkom. V rámci výstavy sa konal aj 8. ročník Národnej výstavy HZ. Náš chovateľský deň prebiehal tradične deň pred oficiálnym otvorením výstavy (21.8.2013) za veľmi slušnej účasti chovateľov. Oficiálnym rozhodcom bol na Slovensku dobre známy český rozhodca Ing. Zdeněk Schaffelhofer ml., ktorý sa perfektne zhostil svojej úlohy. V ringu mu pomáhal Ing. Zdeněk Schaffelhofer st. Obaja sú z Českomoravskej spoločnosti chovateľa a.s.

V prvom rade treba poďakovať všetkým chovateľom za námahu, čas, trpezlivosť a predovšetkým chuť vystavovať zvieratá.

Vystavovatelia:

Zoo Divízia s.r.o. Selice, PD Slatina nad Bebravou, ŠH Trnava, Radar s.r.o. Poľnofarma Zbehy, Agrocontract ml. farma a.s. Jasová, RD Bližina Prietržka, Dan Slovakia Agrar a.s. Veľký Meder, RD Bzovík, PVOD Kočín, PD Horné Obdokovce

Podakovanie patrí aj sponzorom, ktorí prispeli k dôstojnému priebehu pri oceňovaní jednotlivých kategórií zvierat

Kočín

Dňa 19.9. sa konal 3. ročník Chovateľského dňa na PVOD Kočín. Tento deň nakoniec prekonal všetky naše očakávania, čo bolo najlepšou satisfakciou za vynaloženú námahu pri zorganizovaní akcie.

Vďaka pochopeniu a maximálnemu prispeniu PVOD Kočín na čele s Ing. Puvákom možno konštatovať, že vyše 1000 zúčastnených prežilo pekný deň.

Ukázalo sa, že k dobrej atmosfére prispela aj súťaž o najlepšie chliebík, gestorom ktorej bol západoslovenský Cech pekárov a cukrárov.

Len si pripomeňme, že to bolo počtom holsteinských kráv historicky najväčšie vystúpenie na Slovensku. Celkovo sa prezentovalo 66 výborne pripravených holsteinských kráv z 22 podnikov. Výborným výkonom prispel aj oficiálny rozhodca Ing. Zdeněk Schaffelhofer st. z ČR, ktorému v kruhu asistoval jeho syn Ing. Zdeněk Schaffelhofer ml.

Vystavovatelia:

PVOD Kočín, PD Radošinka Veľké Ripňany, Semat a.s. Trnava, RD Bližina Prietržka, PD Podolie, PD Čachtice, PVOD Drahovce, PD Chynorany, FODD Farm Hlohovec, Agrovia a.s. Hlohovec, RaOS a.s. Bojničky, Agrocontract mliečna farma a.s. Jasová, PD Horné Obdokovce, MVL Agro s.r.o. Malé Chlievany, PD Slatina nad Bebravou, RDP Most pri Bratislave, PPD Prašice, PD Očová, PDP Veľké Uherce, Farma Majcichov a.s. Vlčkovce, PD Zavar, EuroGen s.r.o. Prievaly

Podakovanie patrí aj sponzorom, bez ktorých by zorganizovanie podobného dňa nebolo možné.

Súťaž o najlepšie šľachtiteľský chov holsteinského plemena

V spolupráci s generálnym sponzorom tejto akcie firmou SANO s.r.o. sme zorganizovali 6. ročník tejto súťaže. Bola to vydarená akcia, ktorá si už získala svojich priaznivcov o čom svedčí aj účasť okolo 120 záujemcov. Pri vyhodnotení bol prvýkrát použitý model priemernej dennej celoživotnej úžitkovosti.

Súčasťou programu bola výborná prednáška Ing. Jirku Jelínka na tému: „Stratégia odchovu jalovic v prvom roku života a ohľadom na intenzitu rastu v období mliečnej výživy“.

Výsledky TOP 10:

1. miesto	Agrocontract Mikuláš a.s.
2. miesto	PD Prusy
3. miesto	Agrocontract mliečna farma a.s. Jasová
4. miesto	Food Farm s.r.o., Hlohovec, farma Dolné Trhovište
5. miesto	PPD Prašice, farma Velušovce
6. miesto	Medzičilizie a.s., Ňárad
7. miesto	Semat a.s. Trnava
8. miesto	PD Horné Obdokovce
9. miesto	PD Zavar
10. miesto	PD Čachtice

Seminár na tému: Vzťah výživy a telesnej kondície

V spolupráci s firmou Schaumann Slovensko s.r.o. sme zorganizovali seminár pre odborných pracovníkov a chovateľov.

Ďalšie semináre

Spoluorganizovanie a aktívna účasť na seminároch v spolupráci s firmami SANO s.r.o., VVS SK s.r.o., Insemas s.r.o., Agroprogress, Biomin Slovensko s.r.o. a Beuker Slovakia s.r.o.

Účasť SHA:

- Národná výstava ČR v Brne
- Chovateľský deň Ratiboř, ZD Mírov

- Paráda býkov firmy Insemas s.r.o.
- Deň otvorených dverí firmy Agra M s.r.o. Malacky
- Seminár „Genomika a fakty“ – organizovala firma Insemas s.r.o.
- Agroprogress Trnava – konferencia na tému „Využije Slovensko novú Spoločnú poľnohospodársku politiku EÚ pre rozvoj výroby kvalitných domácich potravín?“
- Bonitácie - SHA sa tradične zúčastňuje na 20-25 bonitácií v priebehu každého roka. Je to vynikajúca možnosť priamo v chove hodnotiť jeho úroveň a zároveň poskytuje SHA priestor pre prezentáciu svojich aktivít.
- Účasť SHA na vyhlásení výsledkov „NAJ“ v Oponiciach
- Pripomienka 20. výročia vzniku SHA
- Práca špecializovanej výberovej komisie pre holsteinské plemeno – vid'. Správa o činnosti

YDAVATEĽSKÁ, PREKLADATEĽSKÁ a PREDNÁŠKOVÁ ČINNOSŤ

Vydavateľská

- Vydávanie magazínu MINIINFO 2x ročne (1200 ks) – elektronická a tlačaná forma
 - Vydávanie magazínu MAXIINFO 1x ročne (600 ks) - elektronická a tlačaná forma
- Doteraz bolo spolu vydaných 47 čísiel s nákladom viac ako 41 800 výtlačkov.
- Vydávanie brožúry „Odhad PH pre typ býkov“ 2x ročne (apríl a november). Doteraz bolo vydaných cca 9500 ks v elektronickej a tlačenej forme. SHA ako jediná zo zväzov HD realizuje výpočet plemenných hodnôt.
 - Vedenie, aktualizovanie, vyhodnocovanie a propagovanie „Galérie 100 tisícových dojníc na Slovensku“. Momentálny stav na Slovensku je 40 ks.

Prekladateľská činnosť

- SHA pokračuje v tradícii prekladov odborných článkov (väčšinou z anglického jazyka) z renomovaných zahraničných časopisov.
- V priebehu roka 2013 sa preložilo 30 článkov. Doteraz bolo preložených viac ako 530 článkov.

Prednášková činnosť

- SHA dlhoročne organizuje prednáška pre študentov SPU Nitra, ktoré sú obľúbené a kladne hodnotené . Celkove až doteraz sme zorganizovali 16 prednášok, ktoré navštívilo 1060 študentov.
- V priebehu roka 2013 pribudla aj prednáška pre študentov Univerzity veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach
- Tradičné sú aj prednášky pre výživárske firmy a regionálne RPPK.

PRÁCA S MÉDIAMI

V posledných rokoch sme nepomerne viac času venovali informovaniu odbornej aj laickej verejnosti o našich činnostiach v tlačenej ale aj elektronickej médiách. K zvýšenej intenzite a väčšiemu záujmu médií prispel aj úspešný chovateľský deň v Kočíne.

Za všetky spomeniem spoluprácu s STV (2x Farmárska revue), Slovenský rozhlas s účasťou v besedách naživo. Spolupracovali sme už tradične so Slovenským chovom, ktorý je mediálnym partnerom väčšiny našich akcií. Zintenzívnila sa aj spolupráca s Roľníckymi novinami prostredníctvom našich článkov v nich, resp. našich stanovísk k problémom ŽV na Slovensku.

Výsledky holsteinského plemena sme propagovali v Pravde a regionálnych novinách (Trnava, Piešťany)

Za významnú považujeme aj účasť žiakov stredných škôl na našich akciách a ich zapájanie sa pri príprave a priebehu podujatí. Spolupráci so strednými školami budeme venovať zvýšenú pozornosť.

SPOLUPRÁCA SO ZAHRANIČÍM

SHA je členom WHFF (Svetová holsteinsko - Frízská federácia) a EHRC (Európska holsteinská a red holsteinská konfederácia). Hlavné členstvo v EHRC je prínosom z hľadiska komunikácie s chovateľsky vyspelými krajinami. Tradične výborná je spolupráca so Svazom chovateľa holštýnskeho skotu z Českej republiky pri riešení spoločných závažných problémov v oblasti plemenárskej, šľachtiteľskej a legislatívnej. V spolupráci s Českom, Maďarskom a Chorvátskom organizujeme harmonizácie bonitérov, kedy si bonitéri týchto krajín majú možnosť vymeniť skúsenosti a hlavne „zjednotiť si oči“ pri lineárnom hodnotení zvierat. Z hľadiska prezentácie SR v zahraničí sme dosiahli významný úspech:

po prvý krát v histórii Slovenska bola prezentovaná holsteinská Šampiónka SR v najvplyvnejšom medzinárodnom časopise (Holstein International) a na web stránkach Svetovej holsteinskej federácie (WHFF) + Európskej holsteinskej a Red holsteinskej konfederácie (EHRC), v USA na webe WORLD-WIDE Sires.

SPOLUPRÁCA S DOMÁCIMI PARTNERMI

V priebehu roka prebiehali intenzívne jednania s MPRV SR k zásadným otázkam ďalšieho smerovania ŽV.

Mali sme možnosť 2x rokovať s pánom ministrom, hlavne k problematike koncepcie rozvoja ŽV. Deklarovali sme naše stanoviská a návrhy, ktoré by mohli z nášho pohľadu pomôcť stabilizácii ŽV. Rozoberali sme aj otázky zamestnanosti, dotácií a problémy rozvoja PRV.

Z iniciatívy SHA sa stretli aj Zväzy HD v Liptovskom Jáne a vypracovali spoločné stanovisko k aktuálnym problémom, následne sme znovu rokovali na SHA.

SHA je členom SPPK, v priebehu roka sme sa viackrát vyjadrovali k aktuálnym otázkam.

Úzka a intenzívna spolupráca je s SPU v Nitre, konkrétne s Katedrou plemenárskej biológie, hlavne k problémom Plemennej knihy, šľachtenia a plemenitby.

Podobne pokračovala spolupráca s CVŽV v Nitre. Za zmienku stoja otázky celoživotnej úžitkovosti a ekonomiky výroby mlieka.

Spolu so SZPM sme vypracovali spoločné stanovisko (Spoločné stanovisko zväzov HD a pripomienky ku koncepcii rozvoja pôdohospodárstva) a pomáhali sme pri projekte „Objav Mlieko“.

Úzka spolupráca s ostatnými zväzmi sa stal už samozrejmosťou.

Vzhľadom na naše zameranie, najväčšia spolupráca, veľmi korektná, je s PS SR š.p. pri riešení denných rutinných problémov, ale aj pri riešení zásadných otázok KÚ, šľachtenia a plemenitby v SR.

Nesmieme zabudnúť na dobrú spoluprácu s oboma inseminačnými stanicami, SBS, resp. Insemas s.r.o.

Komunikujeme s ŠVPS, Komorou veterinárnych lekárov a PI SR.

VNÚTROZVÄZOVÁ ČINNOSŤ

SHA mala k 31.12.2013 179 členov z toho 90 právnických a 89 fyzických osôb.

Predstavenstvo SHA zasadalo v priebehu roka 4-krát. Zasadnuté sa zúčastňujú aj členovia Kontrolnej komisie, čím sa zvyšuje aj vzájomná informovanosť. Na asociácii pracujú 4 pracovníci.

O činnosti SHA pravidelne informujeme na našej webovej stránke, ktorá je prístupná bez obmedzenia všetkým záujemcom.

- samostatné banery: Plemenná kniha
 - Lineárne hodnotenie
 - INFO - MAXIINFO
 - MINIINFO
 - Reprodukcia
 - Správy
 - Trh, kvóta, ceny
 - Výstavy
- Topky
- Burza chovateľov
- Monitor vývinu holsteinských jalovíc (v MS Excel vyvinutý na PennState USA), skupinový a individuálny
- Spätná väzba: návštevnosť na stránke SHA za rok 2013:
 - počet unikátnych návštev: 36 356
 - počet stiahnutých dát mimo videí: 39,81 GB
 - počet krajín, ktoré navštívili stránku: 58
 - stránka + video s najvyššou návštevnosťou – výstava Kočín (viac ako 1000 návštev)